

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ,
УХВАЛЕНИХ НЕ НА КОРИСТЬ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИНЦИПУ ОBOB'ЯЗKOBOCТІ ВИKOHANNЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	4
РОЗДІЛ 2. ГАРАНТІЇ ВИKOHANNЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАЦІОНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ТА ЇХ ДІЄВІСТЬ.....	6
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄСПЛ НА ВИKOHANNЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ, УХВАЛЕНИХ НЕ НА КОРИСТЬ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	10
ВИСНОВКИ.....	13
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	15
АНОТАЦІЯ.....	18

ВСТУП

Основною метою адміністративного судочинства є ефективний захист порушених прав, свобод та інтересів. Завершальною стадією цього процесу є виконання судового рішення в спосіб та порядок, визначений законом. Належно виконувати судові рішення зобов'язані всі, на кого судом та законом покладений такий обов'язок, у тому числі й суб'єкти владних повноважень. На жаль, на практиці бувають випадки, коли державні органи повністю або частково позбавлені можливості фактичної реалізації судового рішення.

До питання виконання судових рішень, ухвалених не на користь суб'єкта владних повноважень, побічно зверталися такі вчені, як: В. М. Бевзенко, О. В. Джафарова, Я. П. Синицька, А. А. Стародубцев, Д. В. Швець, С. В. Зливко, Є. В. Кобко, Д. В. Коробцова та інші.

РОЗДІЛ 1. ПРИНЦИП ОБОВ'ЯЗКОВОСТІ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Особливу роль в адміністративному судочинстві відіграє виконавче провадження, а саме - примусове виконання судових рішень.

А. А. Стародубцев зазначає: «Судове рішення - це основа для встановлення законності та демонстрації верховенства права у відносинах, де присутній спір або виникає необхідність визнання певного правового явища з боку держави».[52-54]¹ Однак, варто зауважити, що навіть правомірне судове рішення не завжди може бути належно реалізоване. Тому особливу увагу варто приділити проблемним аспектам реалізації судових рішень та питанням невиконання або неналежного їх виконання державними органами.

На думку Г. З. Огнев'юк невиконання рішення суду створює ситуацію, за якої громадянин використав усі надані державою можливості захистити своє порушене право: звернувся до суду, брав участь у судовому розгляді, отримав рішення суду на свою користь, яке набуло законної сили, однак фактичного забезпечення свого права не отримав.² У такій ситуації спостерігається грубе порушення принципів обов'язковості виконання судового рішення та судової визначеності, оскільки особа, яка доклала всіх необхідних зусиль задля захисту

¹ Стародубцев А. А. Щодо виконання судових рішень адміністративних судів. УДК 347. 454. / Сучасні проблеми адміністративного права та процесу : тези С89 доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 черв. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. адмін. права і процесу ф-ту No 3. – Харків, 2017. – 295 с. ☒

² Г. З. Огнев'юк Обов'язковість рішення суду як складова принципу правової визначеності / Г. З. Огнев'юк // Часопис Київського університету права. - 2015. - № 2. - С. 171-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2015_2_42

порушеного права, не в змозі домогтися фактичної реалізації судового рішення.

Принцип обов'язковості виконання судових рішень прямо або опосередковано закріплений у значній кількості нормативних актів: Конституції України, Кодексі адміністративного судочинства України, Законі України «Про виконавче провадження», Законі України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень», в Постанові Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 року №845 «Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників». Однак навіть така кількість законодавчих регуляторів не закріплює дієвих механізмів, які б створили необхідні умови для належної організації виконання судових рішень.

В. М. Бевзенко зазначає: «Правові засади участі суб'єктів владних повноважень в адміністративному судочинстві являють собою цілу множину доволі неоднорідних за своєю юридичною силою та спрямованістю правового регулювання нормативно-правових актів. На жаль, поки доводиться констатувати, що ці нормативно-правові акти не можна назвати ідеально узгодженою системою, яка б забезпечувала ефективне та узгоджене функціонування суб'єктів владних повноважень й гарантувала фізичним і юридичним особам досконалий судовий захист їх публічних прав, свобод та інтересів» [11-15].³ На наш погляд, таке розкриття системи нормативно-правових регуляторів, які стосуються діяльності суб'єктів владних повноважень, досить вдало демонструє недоліки нормативної бази в цій сфері.

Неможливість належного виконання судових рішень вбачається в прогалинах на законодавчому рівні, а саме у відсутності закріплення механізму його виконання через Державний бюджет.

³ Бевзенко В.М. Участь в адміністративному судочинстві України суб'єктів владних повноважень // Адвокат. - 2009. - № 6. - С. 11-15. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/adv_2009_6_2

РОЗДІЛ 2. ГАРАНТІЇ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАЦІОНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ТА ЇХ ДІЄВІСТЬ

Проаналізувавши Закон України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень», можемо зробити висновок, що судові рішення, яке було ухвалене не на користь суб'єкта владних повноважень, повинно виконуватися боржником через списання коштів з власного рахунку, в межах бюджетних призначень, протягом трьох місяців.⁴ Основною гарантією виконання цих умов стають кошти, передбачені за бюджетною програмою для виконання судових рішень. Вони використовуються у випадках, коли у державного органу відсутні відповідні призначення для виконання судового рішення, а також у випадках, коли списання коштів не відбулося у встановлені законом строки. В останньому випадку кошти, передбачені за бюджетною програмою для виконання судових рішень, використовуються у вигляді компенсації в розмірі трьох відсотків річних від несплаченої суми. Тобто жодна із зазначених умов не створює дієвих важелів впливу саме на правопорушника в особі владного органу. Це призводить до того, що основний вплив здійснюється на бюджет, а не на орган.

Варто зауважити, що вищезазначений закон є малоефективним через брак фінансових ресурсів на його виконання. До прикладу, бюджетна програма КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою» (далі – КПКВК 3504040) передбачають 500 млн. грн. на 2018 рік для погашення заборгованості держави при тому, що за останніми даними Казначейства на час здійснення аудиту обліковуються

⁴ Стаття 3 Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень»// База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>

рішення судів, виконання яких гарантоване державою, на суму 4,627 млрд. грн. З цими даними можна ознайомитися у рішенні Рахункової палати від 31 травня 2018 року № 13-2.⁵ Очевидним є те, що кошти, виділені державою, покривають заборгованість тільки частково. За підрахунками Рахункової палати, заборгованість може бути погашена орієнтовно через вісім років.

До перерахованих вище умов, відповідно до яких повинно виконуватися судові рішення (списання коштів з власного рахунку, в межах бюджетних призначень, протягом трьох місяців), додається ще одна, не менш важлива. Ця умова знайшла своє закріплення в Постанові Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 року №845 «Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників». Згідно з цим підзаконним нормативно-правовим актом, рішення про стягування коштів з боржників приймаються та здійснюються виключно органами Казначейства на підставі виконавчих документів, та що найголовніше – у порядку черговості надходження таких документів.⁶ Це означає, що у випадку, якщо черга буде значна через брак фінансування, то очікувати виконання судового рішення в розумні строки марно.

Закон України «Про виконавче провадження» закріплює процесуальні дії та строки, в межах яких вони повинні виконуватися. Вважаємо, що деякі строки потребують змін та узгоджень з іншими нормами процесуального законодавства. Особливу увагу необхідно звернути на строки по пред'явленню виконавчих листів на виконання. Вважаємо, що пред'явлення стягувачами виконавчих документів, у яких боржником є суб'єкт владних

⁵ Рішення Рахункової палати від 31 травня 2018 року № 13-2. Про результати аудиту стану використання бюджетних коштів на відшкодування шкоди, завданої фізичним та юридичним особам органами державної влади, та на забезпечення виконання рішень суду, що гарантовані державою URL: http://www.acrada.gov.ua/doccatalog/document/16756322/R_RP_132_2018.pdf?s_ubportal=main

⁶ п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 року №845 Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/845-2011-п>

повноважень, повинен бути чітко регламентованим та становити не більше шести місяців, щоб у боржника була реальна можливість їх отримати, беручи до уваги черговість виконання судових рішень по стягненню коштів з держави.

Неоднозначним є питання строків, у межах яких державні виконавці здійснюють перевірку виконання судових рішень. Недоліками здійснення контролю є можливі затримки поштової кореспонденції, що надає можливість боржнику відкласти відкриття виконавчого провадження через несвоєчасне отримання постанови про відкриття виконавчого провадження. Не варто забувати також про значний обсяг справ, які зобов'язані контролювати державні виконавці, через що досить обтяжливою є вчасна перевірка виконання судових рішень. Можливим вирішенням зазначеної проблеми було б подовження звітного періоду про виконання судового рішення. З наведеного можемо зробити проміжний висновок, що механізми дотримання строків є недостатньо дієвими і не завжди передбачає час, з урахуванням усіх обставин, достатній для вчинення процесуальних дій.

Проблемним є питання спонукання державних органів до виконання судових рішень. Штрафні санкції, які є основними механізмами, покликаним вирішити це питання, не мають належного рівня ефективності. В статті 75 Закону України «Про виконавче провадження» зазначається, що у випадку невиконання без поважних причин у встановлений виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі виконавець виносить постанову про накладення штрафу на боржника. У випадку, якщо це посадова особа, штрафна санкція буде становити 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, якщо боржником буде юридична особа (державний орган) – 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.⁷ Основна проблема полягає

⁷ стаття 75 Закону України «Про виконавче провадження» »// База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19/ed20190101>

в тому, що у випадку накладення штрафу на посадову особу точно відомо, на кого спрямовано негативний вплив санкції. У випадку направлення виконавчого листа до державного органу, відповідно до якого той зобов'язаний вчинити дії, зобов'язання лягає на весь орган і штрафна санкція стосується всього органу. Однак виконання певних дій цим органом безпосередньо пов'язане із роботою посадових осіб в його штаті. Саме тому накладення штрафних санкції на державний орган не є ефективним стимулятором виконання судових рішень.

Щодо розмірів штрафних санкцій, то, на нашу думку, законодавець не виправдано перевищив їх. Враховуючи наявні недоліки у фінансуванні системи виконання судових рішень державними органами, подібні суми тільки збільшать кількість невдоволених їх виконанням. У цій сфері доцільним буде провести переіндексацію державних боргів та узгодити фінансування поточних видатків бюджетної програми із графіком погашення заборгованості. На підставі проведених заходів можна буде визначити доцільний розмір штрафних санкцій таким чином, щоб можливі надходження до державного бюджету від справ, які були вирішені на користь суб'єктів владних повноважень, покривали видатки від справ, вирішених не на користь такого суб'єкта.

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄСПЛ НА ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ, УХВАЛЕНИХ НЕ НА КОРИСТЬ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Європейський суд з прав людини- це міжнародний орган, який діє на основі Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Зазначена Конвенція передбачає перелік прав і свобод людини, яких держави-учасниці Конвенції зобов'язані дотримуватися та забезпечувати на території своєї країни. Питання виконання рішень ЄСПЛ Україною знайшло своє втілення в Законі України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Відповідно до норм цього Закону⁸ та згідно зі статтею 46 Конвенції⁹, рішенням ЄСПЛ є обов'язковими для виконання Україною.

Одними з основних завдань Європейського суду з прав людини є усунення причин порушення Україною Конвенції та створення передумов для зменшення числа заяв до ЄСПЛ проти України, однак рішення ЄСПЛ не завжди спроможні захистити порушені права людини та запобігти появі нових прецедентів з подібних питань.

Н. Блажівська зазначає: «Відповідно до Конвенції діяльність Європейського Суду являє собою субсидіарний механізм захисту прав і свобод людини, а основна відповідальність за їх гарантування покладається

⁸ стаття 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

⁹ Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

на національні правові системи».¹⁰ Однак в національній правовій системі наявні випадки, коли уповноважені органи не в змозі виконати покладені на них обов'язки, шляхом належного виконання рішень національних судів та приписів ЄСПЛ.

Прикладами цьому слугують скарги до Європейського суду з прав людини «Юрій Миколайович Іванов проти України» 2009 рік¹¹, «Бурмич та інші проти України» 2017 рік¹². Основною фабулою цих справ було те, що рішення національних судів, винесені на їх користь проти суб'єктів владних повноважень, не виконуються або неналежно виконуються. Остання з наведених справ, стала вирішальною для міжнародної системи захисту прав українських громадян, оскільки ознаменувала кінець розгляду подібних справ ЄСПЛ. Зараз подібні справи розглядаються Комітетом міністрів Ради Європи. Таке рішення було прийняте Європейським судом через величезну кількість однотипних справ проти України та низку подібних рішень.

У зв'язку з тим, що Україна так і не спромоглася запобігти появі нових прецедентів з подібних справ, а рішення ЄСПЛ проти України тільки збільшили суму заборгованості перед кредиторами та тиск на Державний бюджет України, то Комітет міністрів Ради Європи ще у 2016 році прийняв рішення щодо необхідності запровадження триступеневої стратегії для вирішення проблеми невиконання рішень національних судів.¹³ Основною

¹⁰ Наталія Блажівська До питання про місце рішень Європейського суду з прав людини у національній правовій системі URL: <http://pgprjournal.kiev.ua/archive/2018/4/39.pdf>

¹¹ Рішення ЄСПЛ у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України» URL: <http://old.minjust.gov.ua/19612>

¹² Рішення ЄСПЛ у справі «Бурмич та інші проти України» Страсбург 12 жовтня 2017.-78 с. URL: https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=2ahUKEwiT19ectYTgAhXDiiwKHa37DFIQFjACegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fgro-za.org%2Fforum%2Findex.php%3Faction%3Ddlattach%3Btopic%3D9892.0%3Battach%3D12036&usg=AOvVaw3bEvY9IUArOS9az_bo5upe

¹³ с. 31-32 Рішення ЄСПЛ у справі “Бурмич та інші проти України” Страсбург 12 жовтня 2017.- 78 с./ URL:

метою зазначеної стратегії було зменшити, наскільки це можливо, ризики появи нових порушень Конвенції. Однак, варто зауважити, що влада так і не спромоглася втілити її у життя. Основними кроками цієї стратегії є: обчислення загальної суми заборгованості, яка виникла у зв'язку з невиконанням судових рішень; запровадження схем виплат зі спеціальними умовами або з альтернативними пропозиціями для забезпечення виконання рішень національних судів; внесення змін до Державного бюджету з метою забезпечення достатньої кількості коштів для ефективного функціонування системи виплат, для запобігання виникнення подібних ситуацій у майбутньому, а також для врахування всіх наведених вище процедур при ухваленні законів. Запропонована Комітетом міністрів триступенева система є досить загальною і не містить відповідей на безліч спеціальних питань, таких як:

Яким чином акумулювати кошти для її фінансування?

Як необхідно змінити систему законодавства, аби вона запрацювала?

Як забезпечити дієвий контроль за реалізацією змін у системі фінансування?

Зазначене коло питань повинні вирішуватися самими владними органами у процесі реалізації даної стратегії. Вважаємо, що триступеневу стратегію для вирішення проблеми невиконання рішень національних судів варто було прийняти до уваги та запровадити дієвий механізм її реалізації.

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=2ahUKEwiT19ectYTgAhXDiiwKHa37DFIQFjACegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fgro-za.org%2Fforum%2Findex.php%3Faction%3Ddlattach%3Btopic%3D9892.0%3Battach%3D12036&usg=AOvVaw3bEvY9IUArOS9az_bo5upe

ВИСНОВКИ

Таким чином, можемо зробити висновок, що стан системи виконання судових рішень суб'єктами владних повноважень не відповідає вимогам суспільства та потребує реформування через системні зміни в законодавстві та приведенні його у відповідність до реальних умов сучасного життя. Вважаємо за необхідне усунути прогалини на законодавчому рівні, а саме закріпити механізм належного виконання судових рішень через Державний бюджет.

Одним із досліджених недоліків, стосовно виконання рішень національних судів, ухвалених не на користь суб'єкта владних повноважень, є низький рівень ефективності національного законодавства через брак фінансових ресурсів на його виконання. Кошти, виділені державою на погашення заборгованостей за рішеннями судів, виконання яких гарантоване державою, покривають заборгованість тільки частково. Доцільно буде вирішити проблему невиконання рішень національних судів у цій сфері через запровадження триступеневої стратегії, запропонованої Комітетом міністрів Ради Європи.

Неоднозначним є питання строків, у межах яких державні виконавці здійснюють перевірку виконання судових рішень. Вважаємо, що вони є недостатньо дієвими і не завжди передбачають час, з урахуванням усіх обставин, достатній для вчинення процесуальних дій. Вирішенням зазначеної проблеми було б подовження звітного періоду про виконання судового рішення.

Особливу увагу звертаємо на строки по пред'явленню виконавчих листів на виконання. Вважаємо, що пред'явлення стягувачами виконавчих

документів, у яких боржником є суб'єкт владних повноважень, повинен становити не більше шести місяців.

Вважаємо, що штрафні санкції, щодо державних органів, не мають належного рівня ефективності, а їх розміри не виправдано перевищені, враховуючи наявні недоліки у фінансуванні системи виконання судових рішень державними органами. Наявність цієї проблеми провокує збільшення тиску на Державний бюджет. Пропонуємо провести переіндексацію державних боргів та узгодити фінансування поточних видатків бюджетної програми із графіком погашення заборгованості, задля зменшення ризиків збільшення суми заборгованості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Демський Е. Ф. Адміністративно-процесуальне право України : навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 395 с.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Закон України «Про виконавче провадження»// База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19/ed20190101>
4. Закон України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень»// База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 року №845 «Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/845-2011-п>
6. Закон України «Про державний бюджет України на 2018 рік» // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
7. КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою» URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/pro-stan-ta-termini-pererahuvannya-koshtiv-za-rishennyami-sudiv>
8. Рішення ЄСПЛ у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України» URL: <http://old.minjust.gov.ua/19612>
9. Рішення ЄСПЛ у справі «Бурмич та інші проти України» Страсбург 12 жовтня 2017. 78 с. URL:

https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=2ahUKEwiT19ectYTgAhXDiiwKHa37DFIQFjACegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fgro-za.org%2Fforum%2Findex.php%3Faction%3Ddlattach%3Btopic%3D9892.0%3Battach%3D12036&usg=AOvVaw3bEvY9IUArOS9az_bo5upe

10. Джафарова О. В., Синицька Я. П. Судові рішення в адміністративному судочинстві: питання теорії та практики: монографія. Харків: Вид-во ХНУВС, 2014. 260 с.

11. Стародубцев А. А. Щодо виконання судових рішень адміністративних судів. УДК 347. 454. / Сучасні проблеми адміністративного права та процесу : тези С89 доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 черв. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. адмін. права і процесу ф-ту No 3. – Харків, 2017. 295 с. ☒

12. Рішення Рахункової палати від 31 травня 2018 року № 13-2. Про результати аудиту стану використання бюджетних коштів на відшкодування шкоди, завданої фізичним та юридичним особам органами державної влади, та на забезпечення виконання рішень суду, що гарантовані державою URL: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16756322/R_RP_13-2_2018.pdf?subportal=main

13. Бевзенко В.М. Участь в адміністративному судочинстві України суб'єктів владних повноважень // Адвокат. - 2009. - № 6. С. 11-15. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/adv_2009_6_2

14. Г. З. Огнев'юк Обов'язковість рішення суду як складова принципу правової визначеності / Г. З. Огнев'юк // Часопис Київського університету права. - 2015. - № 2. - С. 171-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2015_2_42

15. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

16. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

17. Наталія Блажівська До питання про місце рішень Європейського суду з прав людини у національній правовій системі URL: <http://pgpjourn.kiev.ua/archive/2018/4/39.pdf>

АНОТАЦІЯ

Формування механізмів виконання рішень адміністративних судів в системі захисту прав і охоронюваних законом інтересів пов'язане із низкою питань, зокрема й практичного характеру. Одна з основних проблем функціонування даної системи є належне виконання судових рішень усіма суб'єктами адміністративного права, в тому числі суб'єктами владних повноважень. Незважаючи на велику кількість праць, присвячених дослідженню різних аспектів адміністративного судового процесу, зокрема етапу виконання судових рішень адміністративних судів, необхідно констатувати, що у юридичній літературі так і не сформовано усталених механізмів подолання проблеми невиконання або неналежного виконання судових рішень державними органами.

Метою роботи є огляд та формування цілісної картини найбільш актуальних питань, пов'язаних з невиконанням або неналежним виконанням суб'єктами владних повноважень судових рішень адміністративних судів. Дане дослідження висловлює власне бачення недоліків в сучасних механізмах регулювання, а також можливі механізми та способи подолання проблеми, що висвітлюється.

Встановлено, що на сьогодні проблема невиконання або неналежного виконання суб'єктами владних повноважень судових рішень, на жаль, є досить гострою. Основними чинниками, що продукують даний недолік в системі виконання судових рішень, є: прогалини на законодавчому рівні; неспроможність Державного бюджету покривати заборгованість за рішеннями судів, виконання яких гарантоване державою; неспроможність влади втілювати у життя рекомендації міжнародних організацій, що спрямовані на подолання кризового питання; нераціональність деяких

строків в межах яких здійснюється виконавче провадження та проблеми спрямованості і розмірів штрафних санкцій.

Під час дослідження було використано декілька методологічних основ для визначення та вирішення проблемних питань виконання судових рішень адміністративних судів державними органами. Зокрема метод аналізу, статистичний метод, метод дедукції та індукції, а також інші загальнонаукові та спеціальні наукові методи. А саме: метод об'єктивного висвітлення економічних і соціальних умов, за яких відбувається моніторинг проблемного питання, а також метод врахування специфіки предмета. Відповідно до зазначених методів у дослідженні враховані матеріальні та процесуальні аспекти виконання рішень адміністративних судів та запропоновані варіанти їх вирішення.